УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 116. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 21-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1969 No. 116. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 20 червня 1969

В АМЕРИЦІ

АМБАСАДА ЗСА В РІО ДЕ ЖАНЕЙРО ЗАПРОСИЛА сімох бразилійських студентів університету, з якими нюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер, який роз'їздить по Південній Америці в місії від президента Ніксона, перевів довгу розмову. Студенти скаржились, що в бразилійських університетах переслідують студентів, які ставляться неприхильно до тамошнього військового режиму. Але міністер закордонних справ Хозе Магаліє Пінто заявив під час перебування в Бразилії Рокефеллера, що „Бразилія швидко повернеться до конституційного ладу".

СЕНАТОР ЧАРЛЬС ГУДЕЛЛ З НЮ ЙОРКУ КРИТИКУВАВ у промові, яку виголосив в Сенаті в минулу середу, лідера республіканської меншости в Сенаті Еверета Дірксена за те, що Дірксен нібн не допускає до призначення д-ра Джана Новлеса, директора Мессачузетського загального шпиталю, на асистента секретаря здоров'я, освіти й добродійности. Виступ республіканського сенатора проти лідера республіканських сенаторів був рідкісним випадком в історії Конгресу, дармацо Гуделл — ліберального напрямку, а Дірксен — консервативного.

22 МОЛОДІ РЕСПУБЛІКАНСЬКІ КОНГРЕСМЕНИ ЗГОЛОСИЛИ до президента Ніксона, на спеціяльній збірній авдієнції у Білому Домі, меморіял з пересторогою, що багатьом найкращим американським високим школам погрожує повний розвал, якщо не буде покладений край студентським страйкам і заворушенням. А втім, ті конгресмени є проти автоматичного відмовлювання федеральної грошової допомоги університетам „за кару" за тамошні безпорядки, бо в такому випадку більшість спокійних студентів терпітиме за авантурницьку меншість.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУВАЄТЬСЯ шоста з черги річна конференція „Крайової робітні християнської єдности" — католицької організації, що складається з духовників і світських католицьких діячів. Один із видатних закордонних гостей, о. Йоганнес Мец, професор теології університету в Мюнстері в Західній Німеччині, різко критикував ті вищі римо - католицькі чинники, які не допускають до реформ, що їх поручав Другий Ватиканський Собор. Це, мовляв, замаскована „контр-реформація".

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ВІДКИНУЛА внесення, щоб в газетних оголошеннях цигарок та інших тютюнових виробів подавати обов'язково перестрогу, що курення шкідливе для людського здоров'я. Більшість конгресменів виявилась прихильною куренню й тютюновому промислові. Зате в Сенаті є більше противників тютюну.

МЕТАЛЮРГІЧНІ РОБІТНИКИ ОСЯГНУЛИ нову велику підвищку винагороди у колективному договорі праці на найближчих три роки. Металюргічний робітник зароблятиме 5.95 дол. до 7.50 дол. за годину праці, незалежно від різних додаткових „бенефітів". Платня металюргічного робітника разом із вартістю „бенефітів" вийде під кінець договірного часу — за 3 роки — на 10.33 дол. за годину.

ВІЙСЬКОВІ ЛІКАРІ ПЕРЕВОДЯТЬ успішні досліди з новою вакциною проти менінгіту — запалення мозку. На 15.500 випадків — тільки в одному випадку защеплення тієї вакцини мало негативний наслідок. Він 1964 року 125 американських вояків померли в різних таборах і бараках на недугу менінгіту.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ВІДПОВІВ на американський проєкт замирення на Близькому Сході. В минулу середу 18 червня шарж д'аффер в совєтській амбасаді у Вашингтоні, Юрій Черняков, просив авдієнції у державного секретаря Вілліяма Роджерса, який швидко після того прийняв його. Текст совєтської відповіді не оприлюднено, як і не оприлюднено тексту американської пропозиції, зформульованої після 15-ох нарад асистента державного секретаря Джозефа Сіско з совєтським амбасадором Анатолієм Добриніном. Припускають, що Москві залежить на поспіху в цій справі, що під неприявність Добриніна у Вашингтоні — він ще не вернувся з Москви — повідомлено ЗСА про вислід минулотижневих нарад Громика з єгипетським президентом Нассером.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ перестрогу, щоб чужинецькі відвідувачі не їздили на арабські терени, окуповані Ізраїлем після червневої війни в 1947 р. Цю перестрогу оприлюднено після того, як три дні тому згинула від арабської ракети 25-тирічна американська туристка Шірлі Луїз Ендерсон на пляжі над Мертвим морем. Ізраїльське летунство збомбардувало обшир в Йорданії, з якого вистрілювано ті ракети. Іракське військо, стаціоноване в Йорданії, признавося до вбивства панни Ендерсон, нахвалюючи, що „збито імперіялістичну шпигунку".

ПРОВІДНИКИ САТЕЛІТСЬКИХ КОМПАРТІЙ ПРОСЛАВЛЮЮТЬ вислідн міжнародного комуністичного з'їзду в Москві. Вернувшись з Москви до своїх столиць — чеські, східньо-німецькі, польські, мадярські й болгарські комуністи — висловлюють велике вдоволення з тієї конференції. Тільки румунський президент Николай Чеушеску, хоч і підписав московську деклярацію, проте ствердив у своїй промові до румунів, що „деякі звороти деклярації можуть спричинити непорозуміння, — так, наприклад, можна б подумати, що це імперіялісти винуваті в розбіжностях в комуністичному русі, що не є правдою".

СОВЄТСЬКІ ВЛАСТІ ВИАРЕШТОВУЮТЬ, звільняють з праці або засилають до шпиталів божевільних тих, які підписали петицію до Об'єднаних Націй з просьбою вглянути у відносини в Совєтському Союзі, де порушується конвенцію про права людини. Ту петицію підписали 54 совєтські громадяни, здебільша інтелектуали, але також деякі робітники, чоловіки і жінки. Однак совєтська пошта тієї петиції до Секретаріяту ОН не перепустила. Кревні підписаних на петиції поширювали її поміж делегатами на минулотижневому міжнародному з'їзді комуністів у Москві.

АСАМБЛЕЯ ЗАХІДНЬО - ЕВРОПЕЙСЬКОЇ УНІЇ РІШИЛА одноголосно докладно підготовити запропоновану Совєтами і їх европейськими сателітами панєвропейську конференцію безпеки, з передумовою, щоб запросити туди також ЗСА й Канаду. Західньо - европейська Унія складається з 6-ох західньо - европейських держав Европейської Економічної Спільноти та Британії. Її Асамблея має тільки дорадчий голос. Вона засідала в минулих двох днях у Парижі й прийняла, між іншими, також резолюцію проти совєтської окупації Чехо - Словаччини та за признання права самовизначення всім народам в Европі, себто — німцям, чого Совєти не хочуть.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ЗАПОВІДАЄ ВІДКЛИКАННЯ 200,000 ВІЙСЬК З В'ЄТНАМУ ДО 1971 РОКУ

ЗАЙМАЄ СТАНОВИЩЕ ДО БАГАТЬОХ ПРОБЛЕМ ВНУТРІШНЬОЇ І ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ.

Вашингтон. — Президент Ніксон заявив на своїй пресовій конференції в минулий четвер 19 червня ц. р., що в серпні він вирішить, скільки дальшого війська має вернутися з В'єтнаму, та що він сподівається „побити" колишнього секретаря оборони Кларка Кліффорда щодо пропонованих ним часу і скількости американського війська, відкликуваного з В'єтнаму.

През. Ричард Ніксон

Суґестії Кліффорда і Ніксона

Кларк Кліффорд запропонував був у статті у „Форін Афферс", щоб до кінця цього року відкликати відтіль 100.000 бойових з'єднань і до кінця наступного року дальших 100.000. Водночас Президент звернув увагу, що Кларк Кліффорд, будучи впродовж року секретарем оборони, нічого не зробив по лінії своїх теперішніх суґестій — себто, щодо поменшення числа американських збройних сил у В'єтнамі і зменшення тамошніх боїв. Однак Президент відмовився орудувати докладними цифрами й датами, узалежнюючи це від темпа й успіху у вишколюванні південно-в'єтнамської армії та від поступу на Паризькій конференції про В'єтнам. Президент заперечив, нібн б американці посилили темп воєнних дій у В'єтнамі: вони достосовуються тільки до ворожої активности, а генерал Крейтон Абрамс докладно тримається даного йому доручення — щадити життя американських вояків. Північний В'єтнам покищо не дав ніякої позитивної відповіді на заклик відкликати також бодай одну десяту частину свого війська з Південного В'єтнаму, так, як це зробила Америка.

Підпільний уряд комуністів

Що стосується нового підпільного комуністичного уряду у Південному В'єтнамі, то Президент ствердив, що „це нова назва на ту саму ділянність, що її проявляв Фронт Національного Визволення". Не відомо, де столиця того уряду, хто є там амбасадором, де вислані туди амбасадори можуть пред'явити свої вірчі грамоти. Президент все ж закликав той підпільний комуністичний уряд приєднатися до пропозиції південно-в'єтнамського уряду — перевести вибори в Південному В'єтнамі під міжнародним контролею. Ніксон звернув увагу, що теперішній президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тіє є з виборним президентом, який льояльно співпрацює з ЗСА і було б капітуляцією перед ворогом, щоб відвернутися від Нґусна Ван Тіє ще перед тим, поки комуністи розпочали ділові переговори. Ніксон ставиться прихильно до питання про воєнне перемир'я, але не може погодитись, щоб те перемир'я було одностороннє: щоб американська регулярна армія зберігала перемир'я а комуністичні партизани вбивали американських вояків. Тому таке перемир'я мусіло б бути контрольоване міжнародною інспекцією.

Щодо Паризької конференції, то Президент не є песимістом. Він пригадав, що під кінець попереднього Уряду справа йшла ще тільки про форму конференційного столу, — тепер таки говориться про суттєві справи.

Університетські авантури

Президент висловився з великим признанням про меморіял групи молодих республіканських конгресменів, переданий йому два дні тому в справі заворушень в університетах. Це, мовляв, молоді люди, які знають і студіювали відносини в університетах. Уряд противиться проєктові генерального карання університетів і коледжів, в яких відбуваються заворушення, бо це вдаряло б по невинних і власне цього бажають собі заворушники. Уряд виготовляє в цій справі власний законопроєкт.

Перемога консерватистів

Президент Ніксон заперечив, начеб в тих містах, в яких в останніх тижнях і днях перемогли консервативні кандидати — в Лос Анджелесі, Міннеаполісі, Ню Йорку — більшість населення була „антимуринською, реакційною, проти суспільної опіки, проти бідних і проти державної допомоги"...Зате ті вибори виявили,

(Закінчення на стор. 3-ій.)

Маруся Бек кандидує на посадника Дітройту

Дітройт (П. С. К.). — Під натиском багатьох своїх послідовників, Маруся Бек, радна міста Дітройту, зголосила свою кандидатуру на посадника цього міста. Протягом 20 років вона була членкинею Міської Ради, а в тому часі займала рівнорядно різні позиції як: заступника президента Ради, президента Ради та протягом 4-ох років, діючого посадника. Цьогорічна кампанія на посадника буде дуже ускладнена та коштовна через расові неспокої та більше, як звичайно, число кандидатів. Негри, що становлять вже 40% населення міста, висунули свого кандидата. Теперішній посадник, хоча стратив популярність серед населення, все таки вешів зібрати поважні кампанійні фонди. Кромі кількох слабих кандидатів, є ще можуть зголоситись й інші, зголосив свою кандидатуру рівнож президент Ради. Політична обережність наказує Марусі Бек зробити застереження з проголошенням своєї кандидатури, а саме: що вона може ще перед останнім днем реєстрації відмовитись від кандидатури, якщо населення Дітройту не виявить живого зацікавлення цією кандидатурою.

Маруся Бек

Рокефеллер змінив місце зустрічі з репрезентантами Уруґваю

Сао Павло, Бразилія. — Губернатор Рокефеллер під час відвідин Уруґваю мав зустрітися з репрезентантами уряду тієї останньої в його теперішніх відвідинах південноамериканської країни в її столиці, Монтевідео. Проте, погрози страйку, заворушень і демонстрацій та навіть підкидування бомб на вулицях спонукали його та його дорадників відбути цю зустріч в надморському персорті Пунда дель Есте. Разом з губернатором Рокефеллером подорожує понад 60 його дорадників, членів його штабу та особистої охорони.

ЗСА й Еспанія підписують новий договір у справі баз

Вашингтон. — Уповноважені Урядів З'єднаних Стейтів Америки й Еспанії мали тут у п'ятницю, 20-го червня, підписати новий договір у справі американських військових баз в Еспанії, точніше про використовування американцями збудованих ними в Еспанії тих баз на дальших 15 місяців. Договір передбачає, що на випадок припинення дальшого вживання тих баз американський персонал матиме ще рік часу на те, щоб виїхати з Еспанії. В політичних колах передбачають можливість, що з уваги на загальну опозицію в Америці проти американських військових баз у чужих країнах це вже може бути останнє порозуміння щодо таких баз в Еспанії. Тим часом з Мадриду інформують, що новий американський амбасадор в Еспанії, Роберт С. Гілл, промовляючи на одному американсько-еспанському прийнятті, несподівано згадав про можливість прийняття Еспанії до Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО), додаючи, що ЗСА таку позицію піддержали б.

20-Й ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ І АМЕРИКИ 29 ЧЕРВНЯ

Торонто. — На площі Канадійської Національної Виставки відбудеться у неділю 29 червня вже 20-ий з черги щорічний Здвиг-зустріч українців Канади і Америки, за ініціятивою Організацій Українського Визвольного Фронту. Здвиг буде присвячений 40-річчю створення ОУН та 10-річчю смерти Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери.

ВАКАЦІЙНА ПРАЦЯ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТОВОГО ЗЯТЯ

До молодих людей, які цьогорічних вакацій працею приготовлятимуться до майбутніх зайнять, належить і зять Президента Ніксона та внук колишнього, вже покійного Двайта Д. Айзенгавера, Дейвід Айзенгавер. Він працюватиме практикантом у Сенатській Юридичній Комісії та діставатиме платню у висоті від 80 до 100 долярів тижнево. На фото: сенатор Роман Грушка (справа)) з Небраски знайомить молодого адепта юридичної професії з околицею його майбутньої праці.

Перебудова міста перша на черзі в плянах переобраного посадника Джерзі Сити

Джерзі Сиіті. — Томас Вейлан, переобраний у вівтіркових виборах на посадника цього надгудсонського міста, заявив у своєму першому після виборів виступі, що здійснення пляну повної перебудови поодиноких частин міста будуть мати першенство в його заходах. Ця перебудова включає осередок міста і ту його дільницю, в якій має свою головну канцелярію Український Народний Союз та на якому мають бути збудовані нові приміщення для УНС і „Свободи".

Зменшують видатки на вакаційну працю для молоді

Вашингтон. — Бюджетова Комісія Палати Репрезентантів рекомендуватиме Конгресові зменшення запропонованого Урядом збільшення видатків на вакаційну працю для молоді з 35 до 10 мільйонів долярів. Таке саме зменшення схвалено в Сенаті. Уряд пропонував також збільшення видатків на рекомендацію Конференції посадників великих міст. Законодавці не погоджуються на такі додаткові видатки, мотивуючи це своє становище необхідністю припинити інфляційні тенденції в американському господарстві.

НОВИЙ ДОКУМЕНТ З УКРАЇНИ ПОТВЕРДЖУЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО ШОВІНІЗМУ

„Лист російського шовініста"

(УІС „Смолоскип"). — На Україні (і в СССР) поширюється документ про зріст національного поневолених народів в СССР та його боротьбу з російським шовінізмом. Документ цей поширюється в російській мові і має назву „Лист російського шовініста". Він дістався закордон з супровідною статтею людини з-поза залізної заслони під заголовком „Боротьба продовжується" і за підписом „М. І.".

Повний текст документу в українській мові і з супровідну статтю М. І. публікує паризький тижневик „Українське Слово" з 29 червня 1969 р.

Автор „Листа російського шовініста" живе в Уфі (Башкірська АССР), він українського походження, одружений з охрищеною татаркою, належить до провідної й упривілейованої кляси в СССР. Викладає в одній з високих шкіл Уфи. Він, як і його брат, має спільного друга, члена ЦК КПСС в Москві, до якого і спрямований „Лист". „Лист" цей, який виявляє глибокі почуття страху за російську імперію, М. І. назвав „Листом українського ренегата" чи „Листом шовіністичного ренегата". Його можна уважати доносом до Москви на людей національно - патріотичного наставлення, які стають в обороні своїх національних прав.

„Лихо — націоналізм — буде зростати й без мене, — пише автор „Листа" до свого друга в ЦК КПСС. — І не лише в Уфі, але й у Кавказі, і в Кишеневі, і у Фрунзе й у Львові, і скізь. Ця „стоголова потвора" розростається з кожним днем. І якщо наш ЦК КПСС не вживуть термінових, радикальних заходів — вона може занапастити всі здобутки Жовтня. Дуже прошу тебе почати боротьбу з цим лихом через ЦК".

Хоч „Лист" був спрямований до члена ЦК КПСС в Москві, він попав в руки тих, які створюють протиросійський і національно - визвольний фронт серед різних національностей СССР. Вони його переписують і розповсюджують, щоб викрити перед народом справжнє обличчя російського шовініста.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Українці-католики Монтреалю за Патріярхат

Монтреаль. (Д. П.). — На організаційних зборах представників українського організованого життя в Монтреалі учасники висловили побажання до Владик Української Католицької Церкви, щоб вони використали нагоду посвячення Собору св. Софії у Римі для зібрання Синоду, встановлення Патріярхату та обрання Патріярха Української Католицької Церкви. Учасники зборів заслухали доповідь члена Ініціятивної Групи за Патріярхат Дмитра Попадинця і після обговорення проблеми вибрали наступну управу Комітету: проф. Р. Брикавич — голова, Д. Попадинець — перший містоголова і орган. реф., інж. В. Захаркевич і д-р С. Климчук — другий і третій заступники, п-ні М. Давидович — секретар, д-р О. Винницький, реф. фінансів і інж. Я. Чолій, п-ні І. Кравчук, п-ні Я. Бриняявська, д-р М. Кухарищин, О. Слобода і Т. Пархін — члени екзекутиви. Крім них, будуть введені до ширшої ради Ділового Комітету по два представники від кожної організації і установи та церковних комітетів.

Янґставнська Округа УНСоюзу оживила свою працю в ювілейному році

Янґставн, Огайо. — Минулої неділі, 15-го червня 1969 р. тут, в Союзовому Домі, відбулися організаційні збори місцевої союзової Округи, в яких взяли участь представники Відділів, яких Округа начисляє десять в цієї громадах. Збори відкрила нова голова Округи пані Естеля Волошин, а секретарював Степан Бурий. Основу зборів становили доповіді головного секретаря Ярослава Падоха, головного радного з Клівленду Тараса Шмагали і нового обласного організатора янґставнської Округи Євгена Репети. Д-р Ярослав Падох представив загальний стан Українського Народного Союзу та здобутки й недотягнення місцевої Округи і її Відділів в минулому 1968 р. та в році цьому й підмітив, що цей рік є роком виняткової ваги, бо в ньому не тільки УНСоюз відмічує своє 75-річчя, але і підготовляється до чергової конвенції, яка відбудеться в травні 1970 року в сусідньому Клівленді. Це накладає на Відділи та Округи й на всіх союзових урядовців, відділових й головних, особливі обов'язки, а зокрема обов'язок подвоїти зусилля, щоб збільшити число своїх членів, щоб допомогти всьому УНСоюзові в цім році придбати більший, як звичайно, приріст членства. В дальшому доповідач подав довгу чергу головних засобів, які допоможуть цю мету здійснити. Головний радний Шмагала склав звіт з недавних річних нарад Головного Уряду УНСоюзу й його важливіших ухвал, називаючи проєкт будови нового приміщення для головної канцелярії, придбання нових вакаційних осель, відмічення 75-річчя в усіх союзових осередках, введення нових родів забезпечення, підготови конвенції тощо. Він вказав на можливість великої допомоги для Відділів Округи від нового обласного організатора Євгена Репети. Опісля Є. Репета виголосив доповідь про методи організування членів й поділився з присутніми своїм багатим і довгорічним досвідом в цій ділянці, в якій він є визначним експертом.

Після доповідей відбулася дискусія, в якій передискусовано порушені в доповідях питання та ставлено нові, на які приявні головні урядовці дали відповідь. В дискусії взяли участь інж. Волошин, П. Ліщак, пані А. Добрянська, пані Е. Волошин, Ст. Бурий, Й. Темник і ін. Під кінець зборів секретар та організатори Відділів договорювалися з обласним організатором Є. Репетою щодо спільної праці в терені на протязі найближчих тижнів.

Перед окружними зборами головні урядовці та обласний організатор узяли участь в зборах 218-го Відділу в Кембел, які відбулися в тому місті в домі Відділу, котрий саме відновлюється і в якому вкоротці має постати український Клюб. На зборах полагоджено ряд важливих питань відносно відновлення дому та упорядкування й оживлення праці Відділу при співпраці всіх відділових урядовців та за допомогою обласного організатора.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В'єтнамізація війни

Противники участи Америки у в'єтнамській війні називали її „війною Джонсона" і так само готові назвати її „війною Ніксона", якщо вона триватиме при теперішньому Президенті. Очевидно, це велике спрощення проблеми, бо і Дж. Ф. Кенеді, і Л. Б. Джансон висилали американських вояків до В'єтнаму не задля своєї примхи, а задля державних інтересів Америки. І якщо вже охрищувати в'єтнамську війну чиїмсь іменем, то це передусім „війна Го Чі Міня", а також „війна Брежнєва" і Мао Тсе-тунга. І на їх адресу треба в першу чергу звертати претенсії, щоб та війна скоріше скінчилася.

Але американські ліберали, пацифісти, бітники, в'єтніки і гіппіси спрощують в'єтнамську проблему і скидають всю вину за війну на власний Уряд. Однак, поза питанням — хто винен, що взагалі вибухла та війна, — існує низка слушних сумнівів і закидів, не тільки на комуністичну, але й на американську та південнов'єтнамську адреси. Найповажніший сумнів внутрішньоамериканського характеру — чи доцільним був принцип „війни з обмеженими цілями й обмеженими засобами", в якій у практиці не давали свободи рухів генералам, воякам і летунам, бо спосіб ведення війни визначали цивільні дорадники Президента. Далі: це, безумовно, в першу чергу війна в'єтнамців, а не американців, і доморослі терористи та перекидані з Північного В'єтнаму вояки регулярної армії атакували леґальний південнов'єтнамський уряд, щоб встановити комуністичний режим. Тому в першу чергу південні в'єтнамці були зобов'язані, дістаючи величезну допомогу від Америки, створити власний збройний апарат і боротися за свою волю.

Це власне та „в'єтнамізація в'єтнамської війни", яку заповіли секретар оборони Мелвін Лерд, державний секретар Вілліям Роджерс і сам президент Ричард Ніксон. Практично вона має здійснюватися так, що ЗСА будуть стягати з В'єтнаму бойові з'єднання своєї наземної армії, південнов'єтнамські війська перейматимуть їх завдання, а Америка далі підтримуватиме воєнні операції своїм летунством, частинно своєю артилерією, допоміжними частинами й доставами зброї, виряду, амуніції, ліків. Секретар оборони за президентури Л. Б. Джансона, Кларк М. Кліффорд, може й має рацію, твердячи, що коли південнов'єтнамському урядові не поставити виразного терміну, до якого його війська мусять перебрати від американців головні бойові завдання, то той уряд завжди буде здавати це на Америку, що то її ніби „обов'язок" обороняти волю Південного В'єтнаму та підтримувати існуючий південнов'єтнамський уряд. І, може, Кларк Кліффорд має рацію, коли заявляє, що якщо до кінця 1970 року Південний В'єтнам не буде здатний сам себе боронити, користуючись видатною підтримкою збоку Америки, то він ніколи не осягне тієї здатности.

Україна знає з власного досвіду, яку розкладову роботу в народі може перевести комуністична пропаганда і як трудно організувати державний апарат та творити власну армію в умовинах ворожого терору всередині країни й збройної агресії ззовні. Алеж В'єтнам поділено на північну комуністичну й південну вільну частини в Женеві 1954 року, і вже через два роки після того комуністи повели терористичні замахи, націлені на підривання режиму в Південному В'єтнамі, а тільки минулого року уряд в Сайгоні проголосив загальну мобілізацію, — десятки й сотки високих урядовців і військовиків стали багатіями, спроваджуючи на чорний ринок отримувані з Америки товари, — а щойно на недавній зустрічі на тихоокеанському острові Мідеї президент Нгуєн Ван Тієв інформував президента Ніксона про виготовлений його урядом плян земельної реформи, що її, очевидячки, фінансуватиме Америка!

Треба об'єктивно признати, що такі факти можуть обурювати американських патріотів, які розуміють, що не можна дозволити комуністам заволодіти Південною Азією, але й зважають, що вільні південні в'єтнамці не сміють давати жиру комуністичній пропаганді, зберігаючи середньовічні кастові відносини, що вони повинні впорядкувати свої внутрішні справи, щоб викорінити хабарництво, і що вони не можуть покладатись тільки на американську оборону в'єтнамської волі. Коли вдасться президентові Ніксонові перевести „в'єтнамізацію в'єтнамської війни", то це буде історичне діло. Практично, це буде змобілізування більшости південнов'єтнамського народу, яка дорожить ведою, проти меншости, яка ту волю, з допомогою ксмуністів, хоче загарити. І тоді й комуністи зрозуміють, що даремні їх зусилля і що треба миритися.

Ярослав Курдидик

ПОВОРОТ ДО ЗМОДЕРНІЗОВАНИХ БОМБОВИКІВ

Коли б у майбутньому довелося зустрітися із скороченим кодом СКАД (Сабсонік Круїз Армд Декой), то треба знати, що цей тип нової зброї не являє собою у повному значенні ракети, а є радше малим безпілотним літаком. „СКАД" у дечому нагадує ракету „Скейбол" із засягом 1000-1200 миль, призначену для нищення військових об'єктів у Совєтському Союзі, розташованих поза лінією протиракетної оборони. Згодом вдосконалювання цієї малої ракети припинено не лише з уваги на великі кошти, а може й тому, що створено і випробувано ракети „мінютмен", „полярис", а потім ще й вдосконаленіші „МІРВ" та „посейдон" з „розсівним" або, як дехто каже, „розмітним" характером дії.

Повних сім років секретар оборони МекНамара ставився „по-мачушиному" до проєкту вдосконалювання нових бомбовиків, виходячи із тієї засади, що бомбовики значно вразливіші на несподіваний ракетний удар і, крім того, потребують більше часу, щоб прорватися крізь перстень ворожої оборони. Протягом усього свого у р я д у в а н н я МекНамара відмовляв бойовій авіяції можливости побудувати новий тип великого бомбовика, який міг би заступити Б-52, що почали „старітися", коли брати на увагу нароставчий темп сучасних воєнних дій.

А потім розпочато будову модерного бомбовика Ф-111, з тим розрахунком, що Москва у відповідь на це буде примушена е к р і пловати свою протиоборону, уриваючи кошти на будову офензивних ракет. Тепер американська розвідка має вичерпні дані про те, як більшевики примушені були розбудовувати й вдосконалювати свою „оборонну лінію Таліп", що має охороняти СССР із півночі.

Наступник М е кНамари, Кліффорд, а тепер Лерд не противилися будові нового типу літака АМСА (Едвенс Менид С т р етеджік Ейркрафт). Цей модерний бомбовик мав би спроможність переносити в два рази більше тягару, як переносить Б-52, а його залога була б обмежена всього лише до 3-4 осіб. Він мав би важити на одну третю менше від Б-52, розвивав би більшу швидкість, а радіює його дії сягав би 8-10 тисяч миль. В колах Пентагону вважають, що коли б цей проєкт був реалізований, то перших 200 бомбовиків типу АМСА були б готові до кінця 1970 року.

Завдання цих нових бомбовиків — до деякої міри зреволюціонізувати дотеперішню ролю літаків з людською обслугою і привернути їм їхнє значення, що його вони втратили були в користь ракет. Оці модерні бомбовики мали б бути вивінувані СКАД-ами, що відігравали б у них приблизно ту саму ролю, як розсівні ракети у далекосяжних ракетах „МІРВ".

Ось таких декілька мініятюрних безпілотних літаків типу „СКАД" мав би забирати з собою майбутній бомбовик, наставлений на індивідуальний ворожий об'єкт. „СКАД" в першу чергу виконуватиме ролю „підвішної заколотної замани" для ворожої радарної системи: він бито десь на овиді появилася зразу ціла хмара бомбовиків-обманців. Одначе, „СКАД" не лише хаотизуватимуть ворожу радарову систему, але й нестимуть нуклеарні головки.

Щоб пояснити значення „СКАД", військовий коментатор В. Д. Бічер подає для прикладу, що навіть старого типу Б-52 може взяти з собою 15-20 таких мініятюрних літаків. Коли ж е к а дрилі бомбовиків летітимуть в напрямі ворожої території, то, замість пробиватися крізь важку протиоборону, вони випустять групу „СКАД", самі залишаючись далеко поза з а с я г о м ворожої протиклетунської артилерії, протиракетних ракет і винищувачів. Точного опису, як діятиме „СКАД" Бічер не подає, але заявляє, що кожний із тих малих безпілотних літаків нестиме нуклеарну головку із нищівною силою в 20 кілотони, отож більш нищівною, як та бомба, що зруйнувала Гірошіму і Нагасакі.

Радарові фахівці твердять, що для того, щоб Москва могла приготуватися проти дії „СКАД" і в д о с коналити свою радарову систему до такої міри, щоб вона відрізняла „СКАД" від інших великих бомбовиків, треба не лише величезних витрат, але й дуже багато часу.

Як відомо, у ЗСА переводять тепер проби і вдосконалюють ракети „посейдон" та МІРВ, і фахівці твердять, що „СКАД" являтиме собою немов їх ідеальне доповнення.

Очевидно, Москва намагатиметься „наздогнати" ЗСА в цій ділянці, як також у програмі космічних дослідів, але поінформовані особи твердять, що у колах совєтських учених познача́ється в цій справі щораз більший пасивний спротив. А у майбутній війну напевно рішатиметься не політруки, а фахівці...

З пресових повідомлень виходить, що ЗСА ведуть поцілені переговори з СССР у справі роззброєння, але з другого боку вони вдосконалюють свою о ф е н з и вну зброю до такого ступня, щоб ці переговори вести з позиції безсумнівної збройної переваги.

РОЛЯНИК
ДНІ ВІДПОЧИНКУ

Наче килим, квіточками
Поле зацвіло,
Ген блищить між берегами
Озеро, мов скло.

Над лугами грають
бджоли,
В лісі — спів пташні,
Зустрічаєм, діти, воло,
Відпочинку дні.

Видно табір серед гаю,
Чути спів дзвінкий,
І на щоглі прапор має
Синьо-золотий!

Степан Женецький

ПОЧАТОК РОЗВАЛУ МОСКОВСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ІМПЕРІЇ

Останні події в комуністичному світі ясно вказують на те, що московська комуністична імперія, яку побудував Йосиф Сталін, вже почала розпадатися і спричинником її розпаду є націоналізм.

Бунт Тіта проти Москви, революція проти панування Москви в Угорщині, окупація Чехо - Словаччини військами Варшавського пакту, а насправді совєтськими дивізіями, і нарешті китайсько-совєтський конфлікт — все це виразно п і д т верджує факт, що останнім часом головну ролю у відносинах між комуністичними державами грають не ідеологічні моменти, а національні почування.

Світова комуністична нарада в Москві, що її кремлівські можновладці кілька разів мусіли відкладати, була скликана якраз на те, щоб рятувати московську комуністичну імперію.

Хоч московська пропаганда на всі заставки репетує про успішність цього збіговиська комуністичних вантажків, в оцінці західних спостерігачів виявило воно не силу, а занепад Москви, як комуністичного центру.

В тій нараді взяло участь 75 комуністичних партій. Але багатьох комуністичних делегатів західні коментатори слушно назвали „солом'яними" делегатами, а багато партій — „с о л ом'яними" партіями.

Ідею вигнання Китаю з комуністичної родини висунув ще Нікіта Хрущов. Також Хрущов запляновував це збіговище, яке хотів використати для формального осуду Китаю. Л. Брежнєв хотів зреалізувати плян Хрущова, але це йому не вдалося.

Цілий ряд делегацій, а передусім румунська і італійська прибули до Москви під умовою, що китайські комуністи не будуть виключені з світового комуністичного руху. І більшість делегацій напевно покинули б з'їзд, якби Брежнєв намагався перевести таку ухвалу.

Що ж тоді залишилося від „єдности" і „солідарности" комуністичних партій, про які горлає московська пропаганда?

Китай, хоч і був запрошений, відмовився взяти участь в нараді. Північна Корея і Північний В'єтнам, щоб не образити Китаю, не взяли участи в з'їзді і в такий спосіб підкреслили свою нейтральність у спорі між Москвою і Пейпінгом. Албанія також не послала своїх делегатів.

Югославія не взяла участи головним чином з тієї причини, що не погоджується з „доктриною" Брежнєва. Поки Москва не відмовиться від проголошеного нею права втручатися у внутрішні справи інших комуністичних держав. Югославія не братиме участи у кремлівських церемоніях.

Все це недвозначно вказує на те, що комуністичний світ, який за часів Сталіна творів єдиний моноліт — розпадається.

Але ще важливішим є те, що твердять совєтологи, що розпадається також „Російська імперія".

Російську комуністичну імперію, пише американський журналіст Джозеф Гарш, збудував Йосиф Сталін. Він був справжнім володарем цієї величезної імперії, яка простягалася від ріки Ельби в Европі аж до Китайського моря на Далекому Сході.

Російська к о м уністична імперія, — пише Джозеф Гарш, — не ліквідується самочинно, за згодою її творців, як це сталося з британською імперією — вона сама себе ліквідує. Російська імперія розпадається на частини головною мірою внаслідок зростаючих впливів націоналізму в політиці поодиноких комуністичних держав.

СССР перестав бути найголовнішою силою від часу розриву між Москвою і Пейпінгом. Щойно тепер можна ствердити, що важливість СССР полягала у його впливах на Китай. Це була дійсна чи здогадна можливість контролі Москви над Пейпінгом, яка допомагала Сталінові терорізувати решту світу. Китай був важливий для російської імперії так, як свого часу Індія для британської імперії.

Останнє комуністичне збіговисько в Москві виявило факт, що російська комуністична імперія вже більше не існує, а те, що ще залишилося з неї — це тільки тінь сталінської імперії. Накази Москви виконуються тепер лише на тому просторі, на якому стоять її дивізії. Москва не має ані одного союзника, якому може довіряти. Комуністичні держави сьогодні виконують не і д е ологічні вказівки Кремлю, а вказівки совєтського військового командування.

Китай настирливо домагається від Москви повернення великих просторів в Азії, що їх загарбали були московські царі. При тому цікаво відзначити, що домагаються того обидва Китаї: комуністичний і національний. Отже Мао Тсе - тунг продовжує робити те, що почав Чіянг Кай-шек.

Західні знавці переконані, що Москва не буде спроможна вдержати всі ті простори, на які претендує Китай. Вони вважають, що в наступних 50 роках ривалізація між Москвою і Пейпінгом за впливи в Азії доведе до завзятої боротьби між цими двома велетнями.

Яку ж ролю гратиме у боротьбі між СССР і Китаєм Вашингтон? — з а п и т у є Джозеф Гарш. Від часу виникнення ЗСА, пише він, змагання за панування над світом зводилося до змагання за контролю над Західньою Европою. Усі великі війни, аж до останньої „холодної війни" велися за той континент. З цієї причини ЗСА два рази встрявали у війну з Німеччиною. Таким чином Америка багато знає про Европу, але вона мало знає про Азію.

В Кореї і В'єтнамі американці довідалися, що Азія — це не Европа і що Америка чужа для азійців. Тому през. Ніксон старається так скоро, як тільки може, вивести американські війська з В'єтнаму. Цей процес названо „відамериканізуванням" в'єтнамської війни.

Але тут виринає найважливіше питання: яку поставу повинні зайняти ЗСА у конфлікті СССР з Китаєм? Чи має Вашингтон стати по стороні Москви, як це він, правдоподібно, вже й зробив, не обдумавши детально всіх наслідків, які можуть виникнути з того нерозважного кроку? Має підтримувати Китай? А чи може повинен зайняти становище повної невтральности?

Джозеф Гарш пише, що мало є американських політиків, які радять ставати по стороні Китаю, щоб послабити Росію. Більшість схиляються до того, щоб допомогти Росії здержати Китай. Але найбільше є таких, які в цій справі ще не рішені.

Останнім часом в Америці щораз частіше чути голоси,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Російщення України через школи

„Радянська Україна" з 14 червня повідомила, що передовим випускникам середніх шкіл уже не будуть видавати срібних медаль, а лише посвідки, зате відмінники навчання далі діставатимуть золоті медалі. Носії медалі і ті, хто закінчив спеціяльні середні школи та кого рекомендували з совєтської армії, з КГБ і т. п. установ, складають при вступі до високих шкіл іспити лише з вибраних за фахом дисциплін.

Без вступних іспитів, повідомила в тій газеті начальник Правління вузів загальної і спеціяльної освіти М. Орлова, будуть приймати „медалістів — у ч а с ників другої світової війни", а також тих, „хто закінчив з відзнакою середній спеціяльний учбовий заклад. Ці привілеї поширюються і на звільнених у запас із Збройних Сил СССР, органів КГБ при Раді Міністрів СССР і органів Міністрів внутрішніх справ, офіцерів і військовослужбовців надстрокової служби, що мають вищу військову освіту, а також незакінчену вищу освіту або цивільну освіту, незалежно від часу звільнення в запас".

Вступні іспити до 138 високих шкіл в Україні розпочнуться 1-го серпня. Першість матимуть кандидати - відмінники з рекомендаціями від заводів, комсомольських організацій, колгоспів тощо. Можна скласти іспити і не стати студентом, бо на одно місце є багато кандидатів. Кандидати повинні мати військові квитки, пашпорти і т. п. документи, від 4 до 6 фото, посвідки з місця проживання.

У газеті „Молодь України" з 11-го червня, у рубриці „Якщо бажаєш вчитися", подано, що для вступу в полтавський технікум т р е б а складати „іспити з української або російської мови", але в Медичний інститут у тому ж місті — „з російської чи української мови й літератури письмово".

На другому місці українська мова поставлена у Харківському Сільсько - Господарському Інституті ім. Докучаєва і навіть у Дрогобичі: щоб вступити до Нафтового технікуму, себто середньої спеціялізованої школи, кандидат мусить скласти іспити „з математики і російської або української мови".

З НАШИХ БУДНІВ

Проблема високого стилю

У долішній залі Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку відбувалась остання, мабуть, передсмертна виставка скульптур св. п. Сергія Литвиненка. Це була п'ятниця, а на другий день, у суботу, організації молоді Метрополітальної округи влаштовували спільне свято- академію на пошану Командира УПА, генерал-хорунжого Тараса Чупринки. Під вечір хтось із Комітету потелефонував до клюбу і попросив проф. Литвиненка, щоб він був такий добрий і випозичив з виставки погруддя генерала Чупринки, щоб воно прикрашувало сцену концертової залі, де мала відбутись академія.

— Добре, — погодився покійний голова ЛМКлюбу, — пришліть, будь ласка, зараз таки машину і хлопців, хай заберуть скульптуру.

Не минуло й десяти хвилин, як у долішній залі з'явились три або й чотири стрункі, засмалені на сонці юнаки. Чемно привіталися, поздоровкались, а один із вусиками та й з борідкою сказав:

— Пане Литвиненко, нас прислали . . . ми приїхали по генерала Чупринку . . . Вам, здається, телефонували в цій справі?

— Так, телефонували, все в порядку. Прошу, беріть скульптуру. Тільки обережно несіть по сходах, — вони у нас трохи щербаті . . .

В цьому місці треба сказати, що погруддя легендарного Командира, роботи Сергія Литвиненка, вирізнялось з-поміж інших його скульптур на виставці не тільки більшими розмірами, але й відповідною вагою. . . Юнаки поставали перед ним злегка заклопотані, переглянулись один з одним, щось пошушукали „урядовою" мовою, а далі той, з вусиками, сказав „від імени комітету":

— Пане Литвиненко, ми вас дуже перепрошуємо, але ця фігура, нам здається, трохи затяжка, важко буде знести її по сходах. Може б ви нам позичили іншу, трохи легшу? . .

— А котру, наприклад? — підсміхнувся скульптор.

— А цю, що поруч стоїть. І тицьнув пальцем на погруддя поета Романа Купчинського . . .

Цей епізод, що сам по собі, як то кажуть, не потребує коментарів, пригадався мені минулого літа, коли я припадково попав на лекцію одного з наших визначних науковців, що промовляв до групи молоді на літньому таборі. Про складні переспраи українських Визвольних Змагань цей учений говорив так учено, таким високолетним стилем, ніби мав перед собою принаймні абсольвентів Академічної Гімназії у Львові! А перед ним сиділи тут народжені юнаки і юначки, учні публічних і парохіяльних шкіл, з „домашнім" знанням української мови, а деякі взагалі безязикі... Сиділи і слухали терпеливо вченого мужа, під бачним оком виховників та виховниць. Але що їм залишилось з його блискучої лекції, коли вони врешті вирвались з душного бараку і пігнали до басейну? . . Чи багато з них потрапило б відрізнити Мазепу від Хмельницького, Винниченка від Грушевського, а генерала Тараса Чупринку від поета Романа Купчинського?

Ікер

Василь Волицький

ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ

(3)

Дарма, що власник кіна шукав компромісу і перепрошував — ніхто з учнів винесеної постанови не порушив.

Між учнями вищих кляс, як провідники, вирізнялися: Анна Залужна з VI кляси; з VII кляси: Юліян Соколовський[3]), Мих. Дорошенко[4]) — „трибун" нашої учнівської „республіки", та Іван Озаркевич — душа Пласту; з VI кляси — невідлучний друг Соколовського Йосип Гірняк, Остап Данкевич — незаступний дириґент гімназійного хору, Дмитро Галичин — по визвольній війні голова УНСоюзу в Америці; д-р Борис Кудрик[5]) — „Бусьо", учень-першун VII кляси з відблисками творчих променів у темних очах. Завжди сердечно ввічливий, завжди осторонь розбалених гуртів, зосереджений у світі музики, заслуханий в чужу для звичайного вуха симфонію довкілля. Пригадується: підбіжить, бувало, Бусьо під час перерви до будь-котрого з учнів і — „Товаришу, кусок, кусочок паперу дайте! Надзвичайний тон запишу!" — і, відвернувшись, зараз же записує, компонує. Від 1926 р. він професор музикології в Музичному інституті ім. Лисенка у Львові і в державній Музичній консерваторії. Помер на засланні в Мордовії 1950 р. на 53-му році життя. Залишив багато композиторських творів, наукових праць з музикології і кілька монографій про видатних композиторів.

Петро Шеремета з Пукова, з VIII кляси[6]), від 1914 р. УСС, в 1918-1920 рр. старшина УГА. В 1921 р. польський воєнний суд у Чорткові присудив його до розстрілу за керування групою нескорених вояків УГА ,що рейдувала по окупованому поляками західньому Поділлю. Тоді ж пропав безвісти учасник того рейду Петро Лежогубський з VIII кляси.

Іван Тиктор з VII кляси — відомий видавець і засновник концерну „Українська Преса" у Львові, видавництва, що в добу „українізації" в підсовєтській Україні та ширення в тому ж часі радянофільства в Західній Україні вирішально заважив своїми виданнями на формуванні націоналістичної думки західньо-українських селянсько-робітничих мас, паралізуючи серед них розкладові дії большевицького консула Лапчинського і його секретаря Григорієва, що діяли зі своєї ячейки при вул. Наб'ляка.

Іван Поритко з VII кляси, від 1914 р. УСС, підхорунжий ,опісля чотар. По визвольній війні — кооператор, директор ПСК у Рогатині, діяльний член Повітової і Міської рад там же. Тепер член Управи Братства УСС у Філядельфії і голова ОбВУА, автор статтей на кооперативні теми і розвідок з історії УСС та УГА.

В історії кооперації Рогатинщини записані також імена ідейного кооператора Дмитра Хоптяка з VI кляси, багатозаслуженого в усіх ділянках громадського життя і неструдженого працівника — Ярослава Сенчини з VIII кляси.

У Ходорові з пошаною згадували ім'я Антона Сохана з VII кляси, співзасновника в тому місті Рідної Школи, активного члена всіх українських установ і Ходорівської Міської Ради.

З молодшокласників Ст. Хабурський з V кляси, до 1920 р. бойовий фронтовик УСС, опісля студент теології в Духовному Семінарі у Львові. Як священик співпрацював у львівському релігійному-суспільному журналі „Нива". Тепер невтомний опікун хворих українців у торонтських лікарнях.

Ілля Баран-Витанович з IV кляси бойовий січовик учнівської промілітарної організації „Молода Січ" ім. гетьмана Івана Мазепи. Від 1915 р. УСС, в 1918-1920 рр. чотар УГА. В 1930 р. учителював в торговельному ліцеї РШ у Львові. Студіюючи в Українському Таємному Університеті, навесні 1922 р. у 300-річчя смерти гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного дебютував у „Ділі" своєю першою науковою статтею-розвідкою про Хотинську баталію. Тепер він відомий науковець-економіст.

З тієї ж кляси Дмитро Герич, старшина булави „Молодої Січі". По війні, від 1927 р. він у Вінніпезі, Ман., нотар, співзасновник Стрілецької Громади і ентузіяст її ідей.

У Вінніпезі живе також д-р Федь Мучій з VII кляси, колишній асистент проф. Маряна Панчишина, декана Медичного виділу і ректора Українського Таємного Університету у Львові. Від 1941-1944 рр. професор на Медичному виділі Львівського ім. Ів. Франка державного університету.

(Далі буде)

[3]) Уродженець Стрятина, голова міжклясової самоуправи. Від вересня 1914 р. в боях УСС в Карпатах, хорунжий УСС поліг 3-го вересня 1916 р. на Лисоні б. Бережан.

[4]) Уродженець Руди б. Рогатина. Хор. УСС, полонений на Лисоні 3. IX. 1916 р., втопився у Волзі б. містечка Дубівка 1917 року.

[5]) Відомий композитор-музиколог. Син пароха Рогатина, о. Павла. Помер на засланні в 1950 році.

[6]) Після вакацій в гімназії вже було 8 кляс, тому нижче подаю на одну клясу вище.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

що населення „мас досить безправства і насильства. Це повинні взяти на увагу в майбутньому всі кандидати". Ніксон заявив, що він, згідно з традицією, як голова партії підтримує кандидатів, які дістали більшість в народному голосуванні. Тому він підтримує республіканського консервативного кандидата на посадника Ню Йорку Марчі, але заповів, що як робив це раніше, активно може анґажуватись тільки у крайових і стейтових виборах. Ото ж він відмовився втручатись до виборів у Ню Йорку.

Близький Схід, роззброєння, та інші справи

На тій пресовій конференції у минулий четвер поставлено през. Ніксонові аж 24 запити і на всі їх він вичерпно відповідав. З важливіших справ — Ніксон заперечив, наче б на Близькому Сході настало відпруження, а єдиним „поступом" в тамошній ситуації є наради „чотирьох великих" на амбасадорському рівні. Вони вможливлюють контактуватись з обома сторонами на Близькому Сході. Сам Президент нараджувався недавно з йорданським королем Гуссейном і внедовзі буде робити це з ізраїльським прем'єром Голдою Меїр.

В найближчу середу відбудеться знову засідання Крайової Ради Безпеки над справою переговорів з Совєтами про обмеження офензивної і дефензивної зброї. До кінця липня будуть закінчені консультації з союзниками і тоді Уряд запропонує Совєтам приступити до переговорів. У випадку позитивної відповіді — вони могли б розпочатися десь коло половини серпня ц. р., у Відні, в Женеві, чи де інде.

Президент заявив своє повне довір'я до директора Федерального Бюра Інвестиґацій (Еф Бі Ай), Едґарда Гувера, також у справі підслухування розмов, у випадках, коли загрожена безпека країни. Президент висловився теж позитивно про хід і дотеперішні успіхи подорожі губернатора Рокефеллера по Південній Америці, ствердивши, що тамошні демонстранти не репрезентують тамошніх народів.

Що стосується своєї співпраці з Сенатом, то Р. Ніксон потвердив потребу такої тісної співпраці, але застерігся, що у випадках, коли міжнародна ситуація вимагає негайного рішення, Президент мусить сам вирішувати важливі справи.

Річна виставка школи Любомира Кузьми

У неділю 8 червня в кімнаті-студії в УНДомі в Ню Йорку відбулась одноденна річна Виставка праць учнів і студентів Мистецької Школи проф. Любомира Кузьми. Було небагато відвідувачів, а між ними ні одного мистця-маляра. Тим часом, виставка показала дальше зростання мистецьких успіхів і студентів, особливо Юрія Куха в групі молодших і Євгенії Яблонської в групі студентів. Діти від 10 до 14 рр. віку, крім Ю. Куха, це: Іван Вархола з нічною „Хатиною" із золотими вікнами, Ольга Шевчук — пейзажі і квіти, Андрій Винник — захоплений ракетами, літаками, підводними човнами, Христина Роговська, яка дала барвистого й виразного „Папугу". Добре, що діти привчаються до різних технік: акварель, олівець, пастелі у групі старших долучується ще й олія). До старшої групи належать студентки „гайскулу": Любомира Кметик, серед праць якої звертає увагу виконана олією „Мертва природа", і Христина Горіславська з її гарним образом трипільського дзбанка на книжці та овочами на столі і поетичною акварелею з Центрального Парку. Анна Гореча вирізнилась барвистим „Птахомкардиналом", Євгенія Єнсен — „Водопадом" (пастеля), Марта Рудик — дуже добре виконаним натюрмортом, що зображує сулію та овочі на столі, і таким же „Паяциком", Стефанія Лисомянка „Червоним дзбанком з виноградом", Марта Ганкевич — ніжними акварелями. Згадувана Є. Яблонська звертає увагу образом „Українка" та великим, дбайливо виконаним портретом Степана Бандери.

Проф. Любомир Кузьма, відомий мистець-реаліст, послідовно веде своїх учнів і студентів від однієї техніки до іншої, подає основи портрету, старших студентів бере „на природу", для малювання пейзажів, подаючи при тому необхідні теоретичні відомості та допомагаючи їм вказівками в практичній праці.

Приємно відмітити, що всі учнівські і студентські твори підписані українською мовою. Відзначаючи загальний рух студійців уперед, можна пошкодувати, що так мало громадян цікавляться процесом підготови нових мистців і творчим зростанням майбутніх працівників на полі українського образотворчого мистецтва. (пл).

В САН РАФАЕЛІ В ЕСПАНІЇ ЗАЛАМАЛАСЬ долівка в одному великому ресторані, де 500 службовиків недалекого „супермаркету" зібрались із своїми родинами на щорічні сходини. Після того провалилась теж стеля й засипала всіх, що впали вділ. Понад 50 осіб згинули, коло 175 ранені, з того числа багато — важко.

ПОЧАТОК РОЗВАЛУ МОСКОВСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ІМПЕРІЇ

(Продовження зі стор. 2-ої)

які радять, щоб ЗСА займали невтральне становище в тому конфлікті. Недавно в „Ню Йорк Таймсі" впливовий журналіст Солцберґер виступив з суґестіями, щоб у конфлікті між СССР і Китаєм Америка держалася невтральної позиції.

Отже, є познаки, що Америка не повторить тієї помилки, якої допустилася в другій світовій війні, коли своєю мілітарною потугою врятувала від загибелі московську червону імперію, яка тепер загрожує самій Америці.

У війні СССР - Китай, до якої раніше чи пізніше таки прийде, ЗСА повинні стояти набоці. Нехай ті два комуністичні колоси б'ються між собою доти, аж поки обидва не загинуть.

Значення української мови темою магістерської праці

„Вплив знання і вживання української мови на поступи в науці шкільних дітей" — це цікава і оригінальна тема, на підставі якої п. Люба Галібей, мати двох доростаючих дітей, дружина довголітнього голови Т-ва Українських Інженерів, сестра діяльного голови Відділу УККА в Джерзі Ситі д-ра Євгена Котика, одержала 3-го червня ц. р. в Стейтовім Коледжі в Джерзі Ситі ступінь мастера (М. А.) з правом навчання в державних публічних школах. Свої студії почала п. Люба Галібей в Мюнхені в рр. 1945-49 (англійська і німецька мови) а закінчила їх в Сіттон Гол університеті 1954 р., одержавши ступінь бакалавра, після чого продовжувала свої студії в Джерзі Ситі Стейт Коледжі.

Мгр. Люба Галібей

Не зважаючи на свої обов'язки учительки та матері і дружини, п. Люба Галібей постановила здобути ще докторат, чого від серця її бажали знайомі і приятелі та рідня, на скромній гостині в домі панства Галібей, який належить до вимкових наших домів, де справу української мови при наявности доростаючих дітей полагоджено в спосіб, який саме дав поштовх нашій ґрадуантці обрати тему, яку ми подали на початку цієї нотатки.

Слід додати, що п. Люба Галібей має окреме спеціяльне вирізнення як педагог, а саме відручне письмо від Папи з благословенням та признанням за відзначаюче виховання молоді в християнському дусі. кий.

Новий документ з України потверджує...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

Свій „Лист" шовініст - ренегат починає словами: „Пишу до тебе, не лише як до друга мого Василя і свого друга, але й до працівника КПСС. Відразу ж роблю застереження: особисто мені нічого не треба, я волаю не про допомогу, а про велике лихо совєтського народу, про яке хочу тобі розповісти. Сподіваюсь, що цю мою мову ти передаси секретарям ЦК й навіть Л. І. Брежневу. Треба негайно зайнятися профілактикою, щоб зараза не розповзлася далі й не стала згубою для нашого суспільства".

Мова йтиме про націоналізм. Далі шовініст пише: „Останніми роками це лихо дає себе відчути все більше в різних республіках. Мабуть, в ЦК знають про це, але — очевидячки — все ще недоцінюють небезпеки. А небезпека очевидна. Це справжня п'ята колона, яка може наробити дуже багато лиха всім нам. Це щось подібне, як було при будуванні біблійної Вавилонської вежі, коли перемішання мов перешкодило ділу. Чим я можу обґрунтувати достовірність цього? Прикладами. Ось вони".

Автор „Листа" виводить ряд прикладів про відродження націоналізму (він часто вживає термін „інтерНАЦІОНАЛІЗМ"), погорду до всього російського в Грузії, Прибалтійських республіках, Киргизії, серед татарів Башкирії, в Молдавії, де були виступи студентів проти російських викладачів та за самостійність їхньої батьківщини.

Автор „Листа" наводить такий приклад зі свого побуту у Львові:

„В лютому 1968 року був я на конференції у Львові. Там також не краще. Під новий, 1968 рік „українці" (він слово українці пише в лапках(влаштували якийсь мітинґ під пам'ятником Міцкевичеві, поширювали листівки тощо. Один знайомий, визначний працівник, в ранзі полковника, розповідав мені такі факти. Пішов робітник до голови міськвиконкому, здається Ягудзинського, і почав з ним розмовляти російською мовою. А той йому: „Ви як зі мною балакаєте, де ви живете?" Цей йому й відрізав: „Я з вами розмовляю мовою великого Леніна..." Такий випадок трапився і з головою облвиконкому (Стефаник?). І в крамницях з учасниками нашої конференції радше розмовляли українською чи польською мовою, як російською. Та як воно мало б бути інакше, коли керівники дають такий приклад. Один наш акушер з Волгограда лаявся: „Пощо ж я вас тут визволяв у війну?.."

„Та найбільше прикладів „інтерНАЦІОНАЛ І З М У" знайшов я сам в Уфі за ті роки, що живу тут і працюю".

„Куди ж тепер подітися представникам великого російського народу, — запитує автор „Листа", — який вивів татарський, башкирський та всі інші народи з темноти рабства, безправства і т. п.? Фактично його тут затискають потрохи, а далі цей процес піде бурхливішими темпами, якщо не будуть вжиті термінові заходи в державних розмірах..."

М. І. коментатор „Листа" з тієї сторони розглядаючи цей документ, доходить до такого висновку: „В національному відношенні СССР продовжує політику царської Росії. Основною метою цієї політики є повне знищення національних ознак неросійських народів, знищення будь - якими засобами тих їхніх сил, які опираються русифікації, і злиття решток цих народів з російським народом... Закономірним результатом такої політики, як що вона провадиться завзято протягом довшого часу і у відповідно широкому маштабі, є поява категорії людей, яких можна назвати ренеґатами — представниками великоросійського войовничого шовінізму. В умовах СССР тут пропонується для здеморалізованих і здеклясованих частин неросійських народів найвигідніший і найпростіший шлях для здобуття кар'єри і для забезпечення свого преферованого існування".

Рух за національні права в СССР поширюється, і до нього долучуються представники інтеліґенції, культурних діячів і вчених різних національностей. Про це свідчить недвозначно ще один документ — „Звернення 54-ох до Комісії Прав Людини Об'єднаних Націй" яке підписав також Вячеслав Чорновіл, упорядник відомої книги „Лихо з розуму", а також сини генерала Якіра, колишнього „президента" УССР Петровського і багато інших. Ці різнонаціональні представники у 19-ій точці свого „Звернення" засуджують суди на Україні, а у 18-ій стають в обороні тих діячів, які борються в СССР за національну рівправність і за збереження національної культури.

УКРАЇНЦІ МОЖУТЬ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ФЕСТИВАЛІ В ВАШИНҐТОНІ

Вашингтон, Д. К. — Відділ Мистецтв Смітсонського Інституту вже третій рік влаштовує Фестиваль Американської Народної Творчости. В минулому виступали представники різних народів: німці, чехи, поляки, індіяни й ін. Цього року фестиваль відбудеться в днях 1-6 липня, у парку біля музеїв Технології і Природознавства, між 12-ою і 14-ою вулицями, недалеко від Білого Дому. Щодня будуть виступи під голим небом від 11-і ранку майже до 8 вечора, а потім ще вечірні концерти. Для учасників будуть шатра в парку. Для участи у Фестивалі Американської Народної Творчости треба мати добру мистецьку підготову і точки, що відображають національний кольорит даної групи чи народу. Крім того, можна в тім же парку влаштувати виставку народного мистецтва, продавати печиво, різні мистецькі вироби тощо. Бажаючі взяти участь у фестивалі українські мистецькі групи мають не відкладаючи зголоситись на адресу:

The Division of Performing Arts, Smithsonian Institution, Washington, D.C., 20560. Area Code and Tel. 202-381-5407.

ЗРАЗКОВА ТАБЛИЦЯ В НАРОДНОМУ ДОМІ У ВІЛЛЕМАНТИКУ

Віллемантик, Конн. — Невелика українська громада, з кругло 70-ти родин, досягла в цьому місті значних успіхів та продовжує розбудовуватись. українське організоване життя скупчене довкола католицької церкви з парохом о. Андрієм Назаркевичем, який духово опікується громадою вже 20 років, і довкола Українського Народного Дому, під керівництвом народженого в ЗСА Івана Наумця, який дає й іншим приклад володіння українською мовою та працею для спільного добра. Головою Відділу УККА працює Михайло Тимків: крім щоденної праці, він провадить українські радіоавдиції, оплачувані з оголошень американських бізнесменів і установ. При вході до УНДому увагу привертає велика таблиця з написом англійською мовою „Український Конгресовий Комітет", на якій подано прізвища всіх платників УНФонду за окремі роки, а також жертводавців на різні цілі ,в тому на репрезентативний Дім УККА в Ню Йорку. Під час недавних відвідин представника Головної Канцелярії УККА інж. Ю. Тамарського громадяни Віллемантику спонтанно склали на Фонд Дому УККА понад півтисячі долярів.

ЗБІРКА КУК УРЯДОВО ЗВІЛЬНЕНА ВІД ОПОДАТКУВАННЯ

Вінніпеґ. — Цього року під числом 035550321-21 Комітет Українців Канади зареєстрував збірку Харитативно-Освітнього Фонду КУК, що дає право кожному жертводавцеві відтягнути його даток від свого річного доходу для податкових звільнень. З фондів такої збірки будуть покривані всі найважливіші проєкти праці Комітету Українців Канади на рік 1969, як: видання модерних підручників для навчання української мови в державних і рідних школах, поліпшення методи навчання української мови з допомогою фахового референта шкільництва, підготовка з'їздів і зустрічей для культурного зв'язку між українськими студентами Канади, публікація українського бюлетеню українською мовою, публікація українського періодика англійською мовою та ін.

Управа і гості Стипендійного Балю в Монтреалі, 24-го травня 1969 р. в готелі Chateau Champlain. Баль спонзорований Українським Технічним Товариством Канади (УТТК) і Українським Лікарським Товариством Північної Америки (УЛТПА). Перший ряд — зліва: п-і Б. Волянська, реф. декорацій; п-і И. Роніш; д-р Г. Рудницька, преса; дост. сенатор Павло Юзик; п-і П. Юзик; п-іВ. Коваль; п-і Б. Шулякевич, преса. Другий ряд — зліва: д-р Г. Копанець, скарбник; інж. Б. Шулякевич, голова балевого комітету; інж. А. Роніш, секретар; д-р Б. Волянський, голова УЛТПА-Монтреаль, заст. гол. балевого комітету; інж. Б. Яців, голова УТТКанади, п-і Б. Яців; п. Цехмістро, голова КУК-Монтреаль; п-і Т. Цехмістро; п-і В. Завадель; д-р Б. Рудницький; інж. И. Роніш, почесний голова УТТК-Монтреаль; д-р В. Копанець, реф. програми; інж. В. Завадель, скарбник.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. мґр. Я. Шуль, Рочестер: Дякуємо за пригадку. Про посмертну згадку ми не забули, але в ній не було подано, коли Покійний помер. Доповнимо і надрукуємо.

ВШ. Олена Т-ка, Лос Анджелес: Дякуємо за доброзичливу увагу. „Свобода" воліє не друкувати матеріялів, які вже були опубліковані в інших газетах. На кожну тему завжди можна написати оригінальну статтю.

ВШ. Автори голосів і голосів на голоси про „толерантність" і „русифікацію": надіслані голоси цілком нагадують відому анекдоту про те, як підсудний на пропозицію судді оповів про подію своїми словами: „Мій кум потягнув мене пляшкою по голові, я віддав йому кріслом, і так у нас маломалом прийшло до сварки". Волієм цієї пляшково-кріслової сварки не продовжувати.

ВШ. І. Г., Філядельфія: Дякуємо за надіслане. На кожну імпрезу можна мати різні погляди і писати різні оцінки, але артистові, учасникові імпрези, не випадає відповідати на рецензію, як не личить авторові відповідати на рецензію його книжки. В додатку, рецензія появилася в іншій газеті.

ВШ. С. Г. і З. С., Ню Йорк: Вашої відповіді: „Ні, не так" не надруковано з тієї простої причини, що ніхто з нас в суді не міг би доказати, що автор критики, на яку відповідаєте, був справді підхмелений.

ВШ. Екзекутива, Чикаґо: У хроніці ніколи не можна дати вичерпної інформації про ту чи іншу подію, не кажучи вже про прізвища всіх, що якусь імпрезу влаштовували, до неї причинились чи сиділи за почесним столом. Якщо Вам на вичерпній інформації залежить, напишіть окремий допис, а не спростування.

ВШ. П. С. Скарборо, Канада: Дякуємо за „Фатальний день". Спробуємо використати в річницю 31-го серпня.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 12

д-р А. Ґудзяк, Сиракюз	$ 10.00
Ю. Т. Васлей, Гаррісбурґ	8.00
І. Гулей, Бруклин	8.00
А. Заброський, Бервин	8.00
д-р В. М. Чубатий, Саскатун	8.00
В. Духній, Вінтерибирн	5.00
К. Карралес, Бруклин	5.00
І. Скрипух, Брентфорд	5.00
Дз. Брикович, Йонкерс	4.00
д-р Б. Роздільський, Саскатун	4.00
Т. Чобіт, Торонто	4.00
М. Берзак, Найсле	3.00
Ю. Богославець, Морістави	3.00
М. Бодель, Чикаґо	3.00
М. Бурлюка, Геммонд	3.00
Е. Гомотюк, Гартфорд	3.00
П. Гуменюк, Соммервілл	3.00
д-р Б. Ґарбовський, Ютика	3.00
О. Гац, Глендейл	3.00
М. Демидчук, Бруклин	3.00
Е. Держко, Еддісон	3.00
В. Дзюмбила, Вотервліт	3.00
І. Єгер, Сієтл	3.00
Д. Іванців, Верона	3.00
В. Запаранюк, Ютика	3.00
А. Зарічний, Сиракюз	3.00
М. Ківацька, Ню Йорк	3.00
В. Кіч, Ванкувер	3.00
М. Крохмаль, Найсвілл	3.00
К. Лучка, Флорал Парк	3.00
П. Михайлович, Мишіґен Сіти	3.00
Л. Музика, Ірвінґтон	3.00
О. Муханченко, Вашинґтон	3.00
С. Пастушин, Бронкс	3.00
К. Полатайко, Пітсбурґ	3.00
О. Полатайко, Пітсбурґ	3.00
Я. Пришляк, Монтреаль	3.00
М. і І. Тарановський, Сан Сіті	3.00
С. і Б. Титла, Гесбрук	3.00
С. Целюх, Ютика	3.00
П. Чайковський, Вотерфорд	3.00
К. Балицький, Монтреаль	2.38
С. Біловус, Стетин Айленд	2.00
І. Гнатів, Йонкерс	2.00
І. Гумніцький, Рочестер	2.00
П. Гімбаржевський, Колґари	2.00
С. Долошицький, Геммонд	2.00
М. Єдліцький, Чикаґо	2.00
Ю. Іванович, Балтімор	2.00
Г. Зарицький, Плейнвю	2.00
О. Кибюк, Войтстовн	2.00
І. Малко, Балтімор	2.00
В. Оріховський Сомерсет	2.00
Ф. Петрик, Левіттавн	2.00
В. Пилипів, Чикаґо	2.00
М. Протас, Кортленд	2.00
В. Ремптер, Ірвінґтон	2.00
І. Сітко, Вілсонвілл	2.00
М. Смольська, Торонто	2.00
М. Суржко, Філядельфія	2.00
Т. Турчиняк, Бретфорд	2.00
М. Ступарек, Лорейн	1.50
В. Балабан, Річмонд Гилл	1.00
К. Балагурак, Рошелл Парк	1.00
П. Баронецький, Квінс Віллидж	1.00
О. Білецька, Індіянаполіс	1.00
І. Борисенко, Пеорія	1.00
М. Бреадень, Пассейк	1.00
І. Вардинец, Дітройт	1.00
А. Велика, Трентон	1.00
А. Герман, Бронкс	1.00
П. Головачук, Кліфтон	1.00
В. Гук, Ню Йорк	1.00
Я. Гупало, Чикаґо	1.00
В. Гуцуляк, Варренсбурґ	1.00
О. Дмитришин, Міннеаполіс	1.00
О. Івасів, Фенікс	1.00
М. Заплітний, Вунсакет	1.00
І. Ковалишин, Нептун	1.00
А. Королик, Говпвелл	1.00
М. Костинюк, Рочестер	1.00
А. Кулинич, Йонкерс	1.00
Д. Недожитко, Ошава	1.00
Д. Олексюк, Бріджпорт	1.00
Д. Олійник, Амстердам	1.00
Г. Онищак, Чикаґо	1.00
А. Омельський, Асторія	1.00
А. Орел, Перт Амбой	1.00
Г. Поворозник, Вінона	1.00
И. Ф. Свік, Дельмар	1.00
И. Смаль, Ґрінвіч	1.00
С. Стадник, Чикаґо	1.00
В. Труфин, Амстердам	1.00
И. Федюк, Матаван	1.00
Я. Флюнт, Вінніпеґ	1.00
И. Червоняк, Джексон Гайтс	1.00
С. Чопек, Міллвілл	1.00
П. Швець, Єлкгарт	1.00
д-р М. Ярем, Ліма	1.00
В. Федорів, Рослідейл	0.60

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **Романа Назаревича**

б. хорунжого Українських Січових Стрільців на храм Св. Софії в Римі зложили:

Володимир Назаревич	$25.00
Софія Онищук	25.00
Володимир і Христина Баранецькі	25.00
Степан і Марта Скрибайли	25.00
о. Богдан і Володимира Смики	25.00
д-р Роман і Ліда Смики	50.00
Нестор і Неоніля Кузичі	10.00
Олекса і Анна Галкевичі	10.00
Омелян Бровар	10.00
д-р Маріян Панчишин	5.00
Разом	$210.00

В П'ЯТІ РОКОВИНИ ЯК ВІДІЙШОВ З ТОГО СВІТУ МІЙ ДОРОГИЙ МУЖ

сл. п. ВОЛОДИМИР Т. ГІРНЯК

ЗА УПОКІЙ ЙОГО ДУШІ БУДЕ ВІДСЛУЖЕНА

СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в четвер, 26-го червня 1969 року, о год. 9-ій ранку

В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА ПРИ 7-ій ВУЛ. В НЮ ЙОРКУ

ГАЛИНА НОСКОВСЬКА-ГІРНЯК

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

У першу річницю смерти Миколи Пачовського

В дні 17-го липня 1968 р. у Вашингтоні, Д.К. відійшов у вічність хор. УСС, сл. п. Микола Пачовський, нащадок старого шляхецького роду, потомки якого заслужені в розбудові життя українського народу на землях Галицької Волості.

Світлої пам'яті Микола народився в Березовиці Великій біля Тернополя в 1894 році. Батько Ярослав, інспектор державних залізниць в Австрії, мати Марія, з дому Кавінська. Закінчивши реальну гімназію у Львові і однорічну торговельну школу Т-ва „Просвіта", зголосився в перших днях мобілізації до військової служби в рядах УСС, спочатку в сотні Чмоли, потім у сотні Андрія Мельника. Брав активну участь у всіх бойових походах Усусусів. Ранений під Семиківцями, відтак на Лисоні та вкінці третій раз тяжко під Конюхами, потрапив у російський полон. Перевезли його до шпиталю в Нижньому Новгороді, де по двох операціях пролежав майже рік. По видужанні, користуючись із безладдя революції, дістався до Галичини, до табору воєнних поворотців в Скнилові, біля Львова. Польовий суд у Коломиї уділив Миколі Пачовськом тримісячну відпустку з правом побуту в родичів у Львові. З відпустки не скористав, бо до тижня нестало Австрії. У Львові зголосився до сот. Вітовського, на наказ котрого ніччю з 31-го жовтня на 1-го листопада 1918 р., спільно з чотирма стрільцями, вивішує на вежі львівської ратуші блакитножовтий прапор. Він став оборонцем цього прапора, беручи участь у боях з поляками на землях Галичини і з большевиками на землях Великої України. В червні 1919 р. був іменований підхорунжим, згодом хорунжим. У 1920 р., перехворівши сипний тиф, був приділений до Херсонської дивізії під командою ген. Кравса (Кравченка) і з нею перейшов через Карпати до Чехії. Після роззброєння дивізії в Рахові, інтерновані частини розміщено в таборах Райхенберг, Терезін, Юзефів. У таборі в Юзефові працював в різних освітно-культурних установах, передусім в театральній секції. З добрим успіхом закінчив таборові курси вищого діловодства та курс поштово - телеграфічний, здав семінарійну матуру, надіючись, що чеський уряд надилить посадою учителя в районі Закарпаття, де учителював його стрийко, поет-письменник, д-р філ. Василь Пачовський. Та сподівання не здійснилися. В таборі пізнав свою майбутню дружину Юлію, з дому Стислович. У 1926 р. повертаються обоє до Львова, де повінчалися дня 8-го грудня 1927 р. По довгих стараннях переїхав до Чорткова, на працю у повітовім Союзі кооператив, де Микола по тримісячній практиці перейшов усі щаблі праці від люстратора до члена дирекції Союзу. Там народилася 4-го серпня 1929 р. Ірина Ярослава. З приходом большевиків, по розгромі Польщі, Микола працював в характері завідуючого магазином в Райспоживспілці, а по приході німців в управі міста, як головний книговод і комунальний референт. Потім з дружиною і донечкою виїжджає з Чорткова на захід, через Угорщину, Австрію і врешті дістається до табору біженців в Авґсбурзі, де працював в Управі табору, у Відділі суспільної опіки, а згодом у референтурі праці.

У серпні 1947 р. родина прибула до Вашинґтону, де донечка Ірена стрінулася зі своїм судженим Остапом Зенюком, кол. старшиною 1-ої Дивізії УНА. По шлюбі в 1950 р. замешкали разом з родичами, почали спільне родинне життя, усі разом працювали. З бігом часу донька і зять обдарували родичів гарними, здоровими внуками: Юрій Лев, Неоніля Ліда і Христина Юлія. Раділи ними дідусь Микола і бабуся Юлія та докладали старань, щоб внуки гарно розвивалися, фізично й духово. Не жаліли ні труду, ні гроша, щоб на сторожі національного виховання дітей поставити українську книжку-бібліотеку, яка сьогодні начислює понад тисячу назв книжок.

Микола Пачовський, по приїзді до Америки, не гаючи часу, став членом УНС, Братства УСС, Об'єднання Українців у Вашинґтоні, Станиці Українських Комбатантів, Т-ва за Патріярхат.

Дня 17-го липня 1968 р. закінчив свою життьову мандрівку, щоб стати до звіту перед Всевишнім для одержання заслуженої нагороди. У далеку, невідому для нас живих, дорогу прощали о. ігумен Красвський від церкви, сот. Петрик і д-р Котик-Стефанович від комбатантів, И. Пачовський від родини, а в часі тризни п. Кормелюк від 15-го Відділу УНС. Прощальні слова були нашим останнім салютом для доброго і гідного до наслідування Українця-Соборника.

П. Петрик

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 22-го ЧЕРВНЯ 1969 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. Проситься чл. вирівняти заборгованість та відібрати свої дивіденди. — Секретар.

ДІТРОЙТ. Міш. Т-во Запор. Січ — Відд. 75 повідомляє, що фін. секр. п. Верещинський одержав дивіденди УНС і можна їх відібрати у п'ятниці або суботи від год. 7-9 веч. в залі УНДому. Місячних зборів не буде три місяці. — С. Леськів, рек. секр.

Розшук

Хто знав би щонебудь про
ІЗИДОРА БІЛАНА
прошу писати, або він сам, на адресу:
І. М. Білан
309 East 5th Street
New York, N.Y. 10003

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

МИКОЛА КІЦАК, член УНС Відд. ч. 242, Т-ва св. ап. Петра і Павла в Mahanoy Plane, Pa., помер 12 червня 1969 р. на 79 р. ж. Покійний нар. в 1890р. і став членом УНС в 1933 р. Полишив в смутку п'ятеро дітей. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 14 червня 1969 р. на цвинтар св. І. Хрестителя.
Вічна Йому Пам'ять!
Ст. Мазур, секр.

АТАНАС КОБРИН, член УН-Союзу Відд. ч. 388 Т-ва Запор. Січ в Честер, Па., помер 6 червня 1969 р. на 62 р. ж. Покійний нар. в 1907 році в с. Воля Якубова, Україна, прибув до ЗСА в 1949 р. і став членом УНС в 1949 р. Полишив в смутку дружину Ярославу, сина Юрія, тестя, шваґерку, шваґра з родиною, сестер і дальшу родину. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 9 червня 1969 року на цвинтар Immaculate Heart of Mary.
Вічна Йому Пам'ять
Секретар

МИКОЛА ГОЛОВКА, член УНС Відд. ч. 289 Т-ва Тараса Шевченка в Рочестер, Н. Й., помер 30 травня 1969 року на 80 р. ж. Покійний народився 18 лютого 1889 р. в Україні і став членом УН-Союзу в 1924 р. Полишив в смутку синів: Михайла і Степана та доньку Анну. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 1 червня 1969 р. на цвинтар Holy Sepulchre в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН СЕНЯВСЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., помер 2-го червня 1969 р. на 80 р. ж. Походив з с. Завадка, пов. Калуш, Україна. Полишив у смутку дружину Марію, 3 синів: Еміля, Олеся і Володимира, три доньки, брата, 10 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 6-го червня 1969 р. при участи родини, приятелів і знайомих на цвинтар св. Павла в Honeoye Falls, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Колданський, секр.

МАРІЯ ПІВТОРАК, довголітня членка Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. УНС в Дова, померла 29 травня 1969 р. на 75 р. ж. Походила з с. Збори, пов. Калуш, Зах. Україна. Полишила 3 кревних, які зайнялися похороном, а це: І. Андрів, В. Гризник і І. Башта. Похорон відбувся 31 травня 1969 р. з укр. кат. церкви св. Йосафата на цвинтар Голи Сепулчер при участи родини і членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
Вол. Колданський, секр.

МАРІЯ МАСЛЯНКА, членка УНС Відд. 358 Т-ва Згода в Клівленді, Огайо, померла 23 травня 1969 р. Покійна нар. 27 листопада 1896 р. Прибула до ЗСА в квітні 1911 р. і стала членкою УНС 21 січня 1934 р. Полишила в смутку дочку Ольгу. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 26 травня 1969 р. на цвинтар Brooklyn Hts в Клівленді, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Мураль, секр.

МАРІЯ МУДРА, членка УН-Союзу Відд. 107 Т-ва св. І. Хрестителя в Hammond, Indiana, померла 22-го травня 1969 на 90 р. ж. Покійна народилася 21 грудня 1880 р. в Старму Самборі, Зах. Украна, прибула до ЗСА в 1912 р. і стала членкою УН-Союзу в 1924 р. Полишила в смутку 3 зам. дочки — Анну, Антонію і Сильвію. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 24-го травня 1969 р. на цвинтар Elmwood, Hammond, Ind.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ЮРІЙ ГАЙОВИЙ, член УНС Відд. 130 Т-ва св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й., помер 9 березня 1969 р. на 83 р. ж. Покійний нар. в 1886 році в с. Слобідка Лісна, повіт Коломия, Україна. Прибув до ЗСА в 1918 р. і став членом УНС в 1918 р. Полишив в смутку братову Марію. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 12 березня 1969 р. на цвинтар Evergreen в Ньюарку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Стецишин, секр.

ПЕТРО ГУЦАЛ, довголітній член УНС Відд. 106 Б-ва св. о. Николая в Чикаґо, Ілл., помер в автомобілевім випадку. Покійний походив з Слободи Золотої, Бережанщина, Україна, до ЗСА прибув в 1949 р., членом УНС в 1950 р. Був активним членом укр. організацій на терені Чикаґо, платником УНФонду УККА від 1950 р. Полишив в смутку дружину Марію, 2 зам. дочки: Ольгу і Уляну, зятів, внуків і дальшу родину. Рідня, приятелі, знайомі та союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 7 червня 1969 р. на цвинтар св. о. Николая в Чикаґо з укр. кат. церкви св. Володимира і Ольги.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

Лікарі дораджують щороку проходити перевірку здоров'я. Не менше треба перевірювати наш господарський стан. Чи подумали ви, в якому положенні опинилися б ваші дружина й діти, якби з вами щось трапилося? Не відкладайте життьового забезпечення. Воно існує тільки тому, що кожної хвилини дня і ночі нас може не стати. Ще СЬОГОДНІ ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!